

## Vuoden 2024 talousarvioehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto 20.09.2023 § 163

Esittelijä Hallinto- ja talousjohtaja Timo Laakso

Esittely

### **Seurakuntayhtymän talousarvioesitys**

Vuoden 2024 seurakuntayhtymän talousarvion tilikauden tulos on 2,6 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Talousarviossa toimintatuottoja on arvioitu 9,8 miljoonaa euroa (TA 2023 +6,7% ja Tot 2022 -5%). Suurin alentuminen talousarvion 2024 ja toteutuman 2022 välillä (0,3 miljoonaa euroa) on tuissa ja avustuksissa. Tukien ja avustusten määrä ei ole varovaisuuden periaatetta noudatettaessa samalla tavoin budjetoitavissa kuin muut tuloerät.

Toimintakuluja on arvioitu 41,8 miljoonaa euroa (TA 2023 +6,7% ja Tot 2022 -5%). Talousarvion 2024 toimintatuottojen noususta 183 800 euroa on seurakuntien tuloja, joita budjetoidaan talousarvioon ensimmäisen kerran. Kun tämä jätetään huomioon ottamatta, on toimintatuotoissa nousua 0,4 miljoonaa euroa, mikä on 4,7 prosenttia vuoden 2023 talousarvioon nähden.

Henkilöstökuluja on arvioitu 24,3 miljoonaa euroa, henkilöstökulut ovat 58% talousarvion toimintakuluista. Henkilöstökulujen nousu vuoden 2023 talousarvioon nähden on 1,6 miljoonaa euroa (6,9%) ja nousu vuoden 2022 toteutuneista henkilöstökuluista on 2,9 miljoonaa euroa (13,4%).

Talousarviossa palkkojen nousu vuodesta 2023 (pois lukien sivukulut) on 1,3 miljoonaa euroa ja 7 prosenttia. Palkkoja maksetaan myös hautainhoitorahastosta, testamenttirahastosta ja vapaiden varojen rahastosta. Kaikkien seurakuntayhtymän maksamien palkkojen (pl. sivukulut) nousu on 1,5 miljoonaa euroa (7,5 %).

Muita kuluja talousarviossa on 17,5 miljoonaa euroa. (TA 2023 +1,6 %, Tot 2022 +6,7%). Käyttötalouden toimintakate on -32 miljoonaa euroa ja heikkenee 1,3 miljoonaa euroa eli 4,1 prosentilla (TA 2024 vs TA 2023). Vuoden 2022 toteutuneeseen toimintakatteeseen nähden vähennystä on 4,5 miljoonaa (16,3 %).

Toimintakattot ja niiden euromääräiset muutokset pääluokittain alla (ulkoiset erät):

	2024	2023	erotus
Yleishallinto (PL 1)	-3 969 578	-3 897 307	72 271
Seurakunnallinen toiminta (PI 2)	-10 394 030	-10 191 995	202 035
Yht seurakunnalliset teht.(PL 3)	-7 956 147	-7 741 676	214 471
Hautaustoimi (PL 4)	-1 459 705	-1 233 489	226 216
Kiinteistötoimi (PL 5)	-8 258 658	-7 720 762	537 896
	-32 038 118	-30 785 229	1 252 889

Kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna yleishallinnossa (PL 1) toimintatuotoissa on nousua 90t euroa (9 %). Henkilöstökulut nousevat 141t euroa (4,9 %) ja nousu muissa kuluissa on 21t euroa (1 %).

Seurakunnallisen toiminnan (PL 2) henkilöstökulut nousevat 462t euroa (5,4 %) ja muut kulut nousevat 76t euroa (0,8 %). Toimintatuottoja on budjetoitu ensimmäisen kerran seurakuntien talousarvioon, 184t eurolla.

Suurten henkilöstö- ja muiden kustannusten nousun vuoksi kaikille paikallisseurakunnille ei vuodelle 2024 riitä vuonna 2022 päätetty talousarviomääräraha ja kaikkien seurakuntien kumuloituneet siirtomäärärahat eivät riitä kattamaan kuluja.

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti 15.6.2023, että seurakunnallista määrärahaa valmistellaan tarkistettavaksi vuoden 2024 talousarviossa siten, että lisämäärärahan tarve lasketaan vuoden 2022 toteutuneiden siirtomäärärahojen, kulujen ja tuottojen perusteella. Laskelmassa otetaan vähentävänä tekijänä huomioon vuoden 2022 aikana toteutuneet kertaluonteiset, varsinaiseen viranhoitoon kuulumattomat matkat ja muut poikkeavat kulut. Vuoden 2022 muista kuluista kuin henkilöstökuluista huomioidaan 80 % oikeuttavaksi lisämäärärahaan. Siltä osin kuin yksittäinen seurakunta tarvitsee lisämäärärahaa paikkamaan määrärahavajettaan, sitä voi saada enintään siihen määrään saakka, jolla suunnitellut henkilöstökulut vuonna 2024 ja 80 % vuoden 2022 toteutuneesta muusta toimintamäärärahasta saadaan katettua vuoden 2024 talousarviossa. Laskennassa otetaan huomioon seurakuntien arvioidut siirtomäärärahat vuoden 2023 lopussa. Uusia virkoja ja määräaikaisuuksia ei näiden seurakuntien talousarvioon saa varata. Lisämäärärahasta ei synny sen käyttämättä jääneestä osasta siirtomäärärahaa seuraavalle vuodelle.

Lisämääräraha päätettiin kertaluonteiseksi koskien vain vuotta 2024 ja se katettaisiin kokonaan seurakuntayhtymän varoista. Sillä ei olisi vaikutuksia nykyiseen määrärahan jakomalliin eikä siten myöskään seurakuntien muuhun määrärahan määrään. Ne seurakunnat, jotka tulisivat esitetyn lisämäärärahän piiriin, tekisivät seurakunnan taloudellisen tervehdymissuunnitelman viidelle vuodelle.

Vuoden 2024 talousarvioehdotuksessa on tällä hetkellä Martin seurakunnan, Henrikin seurakunnan ja Åbo svenska församling

kohdalla budjetoitu lisämäärärahaa yhteensä 140 100 euroa. Kaikki seurakunnat joutuvat myös turvautumaan siirtomäärärahojen käyttämiseen vuonna 2024, yhteensä niitä on arvioitu käytettäväksi 542t euroa.

Taloustoimistossa on edelleen arvioitu yhteisen kirkkoneuvoston 15.6.2023 kokouksen jälkeen seurakuntien määrärahojen käyttöä sekä riittävyyttä vuoden 2023 loppuun saakka ja vuoden 2024 talousarviossa.

Tällä perusteella on valmisteltu esitys, jossa kaikille seurakunnille myönnetään lisämäärärahaa 3 prosenttia vuoden 2024 talousarviossa. Kaikille paikallisseurakunnille 3 prosentin lisämäärärahan kustannusvaikutus vuoden 2024 talousarvioon on yhteensä 294 619 euroa ja sen jälkeen talousarvion alijäämä on -2,9 miljoonaa euroa. Tätä erää ei ole vielä sisällytetty liitteenä olevaan talousarviokokonaisuuteen.

Tämän lisäksi tulevat mahdolliset lisämäärärahat kolmelle seurakunnalle (Martinseurakunta, Åbo svenska församling ja Henrikinseurakunta), tämä asia selviää myöhemmin kun saadaan syyskuun talouden toteutumaluvut. Esitys kaikista lisämäärärahoista vahvistetaan esitettäväksi yhteiselle kirkkovaltuustolle talousarvion toisen käsittelyn yhteydessä.

Kuluvan vuoden verotulon positiivinen kehitys puoltaa myös määrärahan lisäystä kaikille paikallisseurakunnille. Esitys lisämäärärahasta seurakunnittain on liitteenä olevassa esityksessä.

Yhteisissä seurakunnallisissa tehtävissä (PL 3) toimintatuottoja on arvioitu vuoden 2023 talousarvioon nähden 129t euroa (20 %) enemmän. Henkilöstökulut nousevat 350t euroa (6,6 %) ja muiden kulujen nousu on 7t euroa (0,2 %).

Hautaustoimen (PL 4) toimintatuotot nousevat 121t euroa (9 %). Henkilöstökuluissa on nousua 220t euroa (16 %) ja muissa kuluissa on nousua 127t euroa (10,4%).

Kiinteistötoimessa (PL %) toimintatuottojen nousu on 87t euroa (1,4 %). Nousua henkilöstökuluissa on 407t euroa (8,8 %) ja muissa kuluissa on nousua 218t euroa (2,3%).

Seurakuntayhtymän kirkollisverokertymä oli 32,8 miljoonaa euroa vuonna 2022 ja vuonna 2021 verotuloja kertyi 32,1 miljoonaa euroa. Vuodeksi 2023 budjetoitiin 31,5 miljoonaa euroa. Vuodelle 2024 arvioidaan kirkollisverotuloja 32 miljoonaa euroa 1,20 kirkollisveroprosentin mukaisesti.

Valtionrahoitus arvioidaan kuluvan vuoden perusteella 4,5 miljoonaksi euroksi ja verotuskulut 565t euroksi. Keskusrahastomaksuja arvioidaan 3,4 miljoonaa euroa. Arvo-paperisijoitusten kirjanpitoon realisoituneita nettotuottoja arvioidaan talousarviossa 1 miljoonaa euroa ja lainojen korkokuluja 0,7 miljoonaa euroa.

Vuosikate on 988t euroa ja tilikauden poistoja on arvioitu 3,6 miljoonaa euroa. Vuosikate ei riitä poistojen kattamiseen ja tilikauden tuloksesta muodostuu 2,6 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Seurakuntayhtymän ja hautainhoitorahaston investointiesitykset on käsitelty yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa 7.9.2023.

### **Hautainhoitorahaston talousarvioesitys**

Hautainhoitorahaston toimintatuotot ovat 2,3 miljoonaa euroa, laskua tuotoissa on 315t euroa (-12 %), mikä johtuu Jaanin asuintalojen peruskorjauksesta. Toimintakulut ovat 4,4 miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on 2,6 miljoonaa euroa, 58%. Toimintakate jää miinukselle 2,1 miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminnan tuottoihin arvioidaan vuoden 2024 talousarvioon 7 miljoonaa euroa tuloja ja kuluihin arvioidaan 4,1 miljoonaa euroa. Nettotuotoksi sijoitustoiminnassa arvioidaan 3 miljoonaa euroa. Hautainhoitorahaston sijoitusten tuottoa tulevaisuudessa vähentävät 2022–2023 seurakuntayhtymälle myönnettyt lainat 6 miljoonaa euroa (kotiutettu sijoituksista), Jaanin asuintalojen rahoitus hautainhoitorahaston varoista sekä vuonna 2024–2026 suunnitellut antolainat seurakuntayhtymälle rakennusinvestointeihin. Korkotuottoja seurakuntayhtymälle myönnettyistä lainoista on vuodelle 2024 arvioitu 407t euroa. Antolainoja yhtymälle on ensi vuoden investointiohjelman mukaisesti arvioitu 9,4 miljoonaa euroa.

Rahoitustuottoja on yhteensä talousarviossa 3,3 miljoonaa euroa ja vuosikate on 1,2 miljoonaa euroa positiivinen. Poistoja on arvioitu 319t euroa ja tilikauden tulos jää positiiviseksi 902t euroa. Vapaaehtoisin varauksiin varaudutaan 200t eurolla ja tilikauden ylijäämäksi muodostuu 702t euroa.

### **Piikkiön hautainhoitorahaston talousarvioesitys**

Piikkiön hautainhoitorahastossa on toimintakuluja 6 012 euroa. Vuonna 2024 hoitohautoja ja -vuosia on jäljellä neljä. Piikkiön hautainhoitorahastossa hautojen hoito päättyy vuoden 2024 lopussa.

Esitys

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää hyväksyä Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän, sen hautainhoitorahaston ja Piikkiön hautainhoitorahaston talousarvioehdotukset vuodelle 2024. Seurakuntayhtymän osalta talousarvioehdotuksesta pyydetään seurakuntaneuvostojen lausunnot, jotka palautetaan hallinto- ja talousjohtajalle, taluspäällikölle ja kirjaamoon viimeistään perjantaina 13.10.2023 klo 15.00 mennessä ja jotka käsitellään yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa 30.11.2023, jolloin talousarvio käsitellään investointisuunnitelman kanssa toiseen kertaan.

Päätös

Esityksen mukaan.

Esittelijä	Hallinto- ja talousjohtaja Timo Laakso
Esittely	<p>Talousarvioesitys vuodelle 2024 käsiteltiin ensimmäisen kerran kirkkoneuvostossa 20.9.2023, jolloin se lähetettiin seurakunnille lausuntoja varten. Investoinnit käsiteltiin 7.9.2023 kokouksessa ja niistä on pyydetty lausunnot. Lausuntoihin on edellisessä kohdassa annettu vastineet.</p> <p>Talousarvioon on ensimmäisen käsittelyn jälkeen tehty seuraavia muutoksia:</p> <p><b>1 Yleisperustelut ja 2 Käyttötalousosa</b> (s. 1-14) tekstit, luvut, taulukot ja kuvat päivitetty.</p> <p><b>Toimintakatteiden yhteenveto</b> (s. 16-17) päivitetty ja lisätty sitä ennen sivu 15, srky lyhyesti. Samoin lisätty jokaisen pääluokan alkuun pääluokkaa lyhyesti kuvaava sivu.</p> <p><b>Alueellinen keskusrekisteri</b> (s. 31–32): korvauslaskelmaa (korvaukset muilta seurakunnilta) korjattu kahden seurakunnan jäsenmäärän osalta, vaikuttaa korvausten määrään -4 572 euroa.</p> <p><b>Seurakuntayhtymän tietohallinto</b> (s.35): ohjelmistokuluja päivitetty (Solaforce 17 300 euroa jää pois, tilalle taukojumppasovellus 5 000 euroa ja Populuksen HRD-versio, jonka kustannukset eivät ole vielä selvillä). Microsoftin M365 vuosimaksujen hinnan nousuun on varattu 52 874 euroa, nousu johtuu siitä, että koko kirkossa kaikille ollaan hankkimassa E5-lisenssi, jolla on merkittävä positiivinen vaikutus tietoturvaan.</p> <p><b>Seurakunnallinen lisämääräraha</b> (s. 64 alkaen): YKN 20.9.2023 päätöksen mukaisesti kaikille seurakunnille nostettu määrärahaa 3 prosenttia, 294 619 euroa. Sen lisäksi erillistä lisämäärärahaa (YKN 15.6.2023) saavat Martinseurakunta 13 000 euroa ja Henrikinseurakunta 62 200 euroa.</p> <p><b>Henrikin seurakunta</b> (s. 71): palautettu yhden henkilön henkilöstökulut.</p> <p><b>Yhteinen kasvatus</b> (s. 97): palkkoja &amp; palkkojen %-osuuksia on muutettu ja %-osuuksien muutokset vaikuttaneet myös joidenkin seurakuntien palkkoihin.</p> <p><b>Tulosityksikölle yhteinen sidosryhmäyhteistyö</b> (s. 102) on lisätty koulutuksen henkilöstökuluja yhteensä 33 000 euroa korkeakouluopiskelijoiden harjoittelupalkkausta varten.</p>

**Pietarin Pyhän Marian ystävyyssseurakuntatoiminta** (s. 102): budjettia on tarkistettu, aiemmin yhteensä 11 000 euroa, nyt 1 100 euroa.

**Kiinteistöpalvelut** (s. 114): työterveyshuollon kuluja on korjattu, kuluja lisätty 43 000 euroa.

**Pääluokka 6, rahoitusosa** (s. 119–128) on päivitetty käyttötalousosa yhteensä, kirkollisverokertymät 2023, toimintakatteiden jälkeset erät, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma.

**Taloussuunnitelmaosio** 2024–2026 on lisätty (sivut 129–136).

Kaikkien muutosten vaikutus talousarvioon verrattuna 20.9.2023 käsittelyssä olleeseen talousarvioon: toimintatuotot vähenivät 4 572 euroa, toimintakulut kasvoivat 143 145 euroa ja toimintakate heikkenee 147 717 euroa. Muutosten jälkeen talousarvio vuodelle 2024 on seuraava:

Vuodelle 2024 toimintatuottoja on arvioitu 9,8 miljoonaa euroa ja toimintakuluja 42 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 talousarvioon verrattuna toimintatuotot kasvavat 6,7 prosenttia (606 625 euroa). Toimintatuottojen noususta 183 800 euroa on seurakuntien tuloja, jotka budjetoidaan talousarvioon ensimmäisen kerran. Kun tämä jätetään huomioon ottamatta, on toimintatuotoissa nousua 422 825 euroa, mikä on 4,6 prosenttia. Toimintakulut nousevat 4,7 prosenttia (2 miljoonaa euroa). Seurakuntayhtymän toimintakate laskee vuoden 2023 talousarvioon nähden 1,4 miljoonaa euroa (4,1 %).

Kirkollisverotuloja arvioidaan 32 miljoonaa euroa 1,20 kirkollisveroprosentin mukaisesti. Valtionrahoitus arvioidaan kuluvan vuoden perusteella 4,5 miljoonaksi euroksi ja verotuskulut 565t euroksi. Keskusrahastomaksuja arvioidaan 3,4 miljoonaa euroa. Arvopaperisijoitusten kirjanpitoon realisoituneita nettotuottoja arvioidaan talousarviossa 1 miljoonaa euroa ja lainojen korkokuluja 0,7 miljoonaa euroa.

Vuosikate on 841t euroa ja tilikauden poistoja on arvioitu 3,6 miljoonaa euroa. Vuosikate ei riitä poistojen kattamiseen ja tilikauden tuloksesta muodostuu 2,8 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Hyväksyessään talousarvion seurakuntatalous vahvistaa osana budjettia suorituslisän perusteeksi myös peruspalkkojen palkkasumman, jossa tulee otetuksi huomioon vuosipalkkasummaan vaikuttavana tekijänä eri palvelussuhteiden kesto ja päätoimisuusaste vuoden aikana.

Suorituslisää maksettiin ensimmäisen kerran vuonna 2020. Erän maksaminen perustuu työntekijöiden työsuorituksen arviointiin. Suorituslisään on käytettävä vuosittain vähintään 1,1 % yleisen palkkausjärjestelmän piirissä olevan henkilöstön peruspalkkojen yhteismäärästä. Palkkasummaan otetaan mukaan kaikki palkat, jotka budjetoidaan yleisen palkkausjärjestelmän peruspalkkoihin talousarviovuodelle. Palkkasummassa ovat mukana paitsi

pysyvässä toistaisessa palvelussuhteessa olevat, myös määräaikainen henkilöstö, joka palkataan yleiseen palkkausjärjestelmään.

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymässä kyseinen yleisen palkkausjärjestelmän palkkasumma on 16 376 414 euroa. Työsuoritukseen perustuvan suorituslisän summa on peruspalkkojen palkkasumman perusteella 180 141 euroa.

Esitys

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että

1. vahvistettavan suorituslisän perusteena oleva peruspalkkasumma on 16 376 414 euroa.

2. yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyy vuoden 2024 talousarvion.

Päätös

Esityksen mukaan.